

El turista incipient i el turista definitiu

per Vicenç Ribas i Cabedo

L'oratge batia amb violència increïble la fràgil embarcació. El vent, que abans empenyia per popa, havia girat de cop sobte i ara pitjava per babord fent oscil·lar la nau com un pèndol desbocat. Harold i els seus companys endebades intentaven arranjar el que restava de vela. La foscor no era intensa car una lluna immensa devia situar-se darrere l'entrebanc dels núvols i hom podia veure l'entorn del vaixell destrossat que, com a jugaroi romput, dansava entre muntanyes d'onades blanques.

Harold pensà en el seu germà Arduí. Ell era el cap de l'expedició i anava en una de les altres tres embarcacions; des del migdia d'ahir, poca estona després de començada la tempesta, les havien perdut de vista. Mentre ruminava com els hi aniria, sentí una forta estrebada al moment que el que subsistia de nau trabucà de manera concloent. Ha-

rold es trobà immers en un ball fragorós d'escuma, però aconseguí aferrar-se a una fusta plana que ensopegà amb ell.

Mentre lluitava per mantenir-se damunt les ones enfurismades, recordà que varen ser uns vuitanta els normands que partiren del seu fiord feia ja més d'un any. Quants en devien quedar vius, ara? Les moltes batusses que tingueren amb els habitants del litoral europeu havien delmat el grup. Terrible fou l'emboscada patida prop de Malaka. I els que sortiren d'aquell infern ara queien en aquesta tempesta. Després d'allò havien navegat amb rapidesa per les costes d'Al-Mariyya i Mursiyya i per la ruta portada devien trobar-se prop de Daniyya. Aquest tram de costa el recordava bé d'un viatge anterior. Harold, home de sang freda, en aquest moment es trobava atabalat i

exhaust alhora. Quan era a punt de defallir, les llums de l'albada li presentaren les muntanyes d'un litoral.

Fàtima havia sortit d'hora de la medina de Yabisa amb unes amigues per tal d'anar a recollir taronges i a buscar sal cap a la zona d'Al-Garb, i va ser passejant per la platja de ses Salines que trobaren el cos sense sentits però viu d'aquell home alt, ceptat, pelut i ros. Quan tornà el carro que les havia acompanyat, a cercar-les, avisaren els homes que el menaven per tal que es fessin càrrec d'aquell naufrag. Li donaren de beure i semblà que el coneixement li retornava.

El pare de Fàtima era un personatge important de les forces vives de Yabisa i en un principi dubtà el que havia de fer amb aquell estranger infidel. A precés de la seva filla, que s'havia enamorat de la figura d'en Harold, i veient que era un home fort i que coneixia algunes paraules de l'àrab, decidí fer-lo esclau al seu servei per a feines del camp i per anar a pescar. Harold aprofità el cop de sort. Essent com era un home intel·ligent i de caràcter extrovertit, en poques setmanes s'anà adaptant a la situació i engrandí molt els minsos coneixements que tenia de la llengua àrab. Molt sovint en les seves feines era acompanyat per na Fàtima, amb la qual havia fet una bona amistat. Ella, que havia quedat òrfena de mare quan tenia dos anys, gaudia d'una situació envejable per a altres al·lotes del món islàmic. El seu pare, home culte, li donava un grau de llibertat prou considerable per organitzar el seu temps com volgués. Harold també aconseguí molta autonomia, tot i ser esclau.

El naufragi va ser a final de març i Harold mantingué l'esperança de retrobar-se amb l'expedició del seu germà Arduí. La previsió de ruta que duien era anar fins a Marsella i Gènova i, segons com, arribar fins a Sicília. Una cosa era segura, la tornada es faria per la mateixa via i seria la primavera de l'any vinent. Harold, en les seves sortides de pesca, s'anà familiaritzant amb les costes d'Al-Garb i Burtuman. Encara que era conscient que hom a voltes pot ser ben il·lús, estudià els llocs elevats d'aquest tram de costa que tinguessin bona visibilitat, i preparà durant la tardor i l'hivern munts de llenya per, si arribés el cas, poder encendre foguerons i fer senyals de fum per ser albirats des de la mar. En una conversa amb na Fàtima no va poder estar-se de fer-li saber les seves esperances. Ella l'escoltà de passada i només mostrà una expressió de sornegueria. No creia que això es pogués produir.

Però el fet succeí. Un dia, ja ben avançada la primavera, trobant-se de pesca a l'entrada de la badia de Burtuman veié lluny cap a l'horitzó unes veles inconfusibles. Eren ells! Prest es dirigí al lloc on hi havia la pira més propera. Estava nerviós. Li costava que allò cremés. Ho aconseguí. Era però molt important que la cadència del fum que es produïa fos el senyal que, segons el codi que tenien, denotés la seva presència. Per fi les naus s'acostaven. El temps s'allargava. Harold baixà ran de mar. Avui era un dels dies que estava sol i començà a cridar en la seva llengua. Distingí rostres coneguts.

Desembarcaren. Estreta abraçada amb Arduí. El va convèncer per no fer cap activitat rapinyaire a l'illa. Tot i això sabia on es podrien proveir d'aigua i menjar sense trobar-se amb gent. Hores després, les naus ja fornides, Harold abandonà l'illa amb els seus companys, més colrat que quan hi arribà feia més d'un any. Se'n duia un bon record de Yabisa. També de Fàtima, i partia amb recança per no haver-se pogut acomiadar d'ella.

El Dr. E. Sthelin es trobava molt inquiet i per instants anava afegint angoixa al seu precari estat de salut. L'eminent científic Sthelin anava donant voltes a tots aquells informes i dades d'ordinador i començaren a manifestar-se en ell uns tremolors involuntaris. Assegut en el seu despatx de Pasadena, Califòrnia, se'n feia creus remenant documents. Però sí; ara estava segur i no comprenia com el telescopi espacial Hubble no ho havia detectat. El fet cert era que el cometa canvià la seva trajectòria i l'el·lipse es transformà en una paràbola. I el més terrible era constatar que aquest descobriment implicava que el cometa impactaria amb la terra en menys de vint-i-quatre hores. Si els seus càlculs no fallaven el xoc seria a la Mediterrània occidental. No sabia si això suposaria la fi del món, però sí que comportaria la destrucció de gran part d'Europa i el nord d'Àfrica. I si la resta del món podia salvar-se es veuria impel·lida cap a una esfereïdora glaciació. Calia comunicar-ho a algú. Pensà en el Dr. Powel, que romania a l'estudi del costat. Arrabassà un parell de documents i s'aixecà amb violència. Tot seguit notà que la mà se li tornava balba i sentí una forta punxada al cor. Es doblegà com en un intent de capgireta i es desplomà davant l'ordinador. El Dr. E. Sthelin era mort.

Feia tan sols dos dies que na Cati havia conegut en Trygve, aquell al·lot noruec amb un nom que es podia arribar a pronunciar malgrat la seva escriptura. Va ser pels molls de Vila quan en Trygve, que anava ben despistat, se li atansà i xerrant en anglès demanà informació bàsica d'Eivissa. Ella se n'enamorà d'immediat i no es limità a informar-lo, sinó que es convertí en la seva cicerone. Aquella tarda havien voltat en cotxe per les cales del municipi de Sant Josep de sa Talaia i ara es trobaven prenent un refresc en una cafeteria del passeig de les Fonts a Sant Antoni de Portmany. Parlaven de temes intranscendents però na Cati ja s'havia adonat que Trygve era un al·lot intel·ligent i ensenyat. A ell l'excursió l'havia meravellat i tot d'una li digué que certs trams de costa els recordava com si els hagués vist en una altra vida. Ella el mirà als ulls amb un rictus de sornegueria i li xiuxiejà que, per molt que no s'ho cregués, ella també el recordava d'una altra vida. No sabien que dos avantpassats seus s'havien conegut en aquesta illa.

El posat burleta de Trygve es transmutà en una imatge de clixé. Fou un instant. Després na Cati no veié ni sentí res més. El mateix que Trygve. Havien desaparegut. Els càlculs del Dr. E. Sthelin havien estat precisos. I Eivissa? Encara hi era? Tal vegada es convertí en una petita Atlàntida. ■